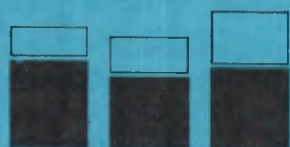

Statistisk Sentralbyrå

MELDING OM VIRKSOMHETEN 1978

M E L D I N G   O M   V I R K S O M H E T E N

1 9 7 8

Statistisk Sentralbyrå

Oslo 1979

FORORD

Statistisk Sentralbyrå legger med dette fram en melding om virksomheten for året 1978. Det er i hovedsak lagt vekt på de utvidinger og forbedringer i den offisielle statistikk som det har lyktes å få til i løpet av året, og på hvilken nytte dette vil ha for brukerne av statistikken. Meldingen omfatter også tiltak som er satt i verk for å løse påtrengende oppgaver på lengre sikt.

Oslo, 17. juli 1979

Odd Aukrust

INNHold

	Side
1. Arbeidsoppgaver og forutsetninger for virksomheten	7
2. Organisasjon og personale	8
3. Videreføring, forbedring og utvidelse av eksisterende statistikk	9
4. Nye statistiske undersøkelser	10
4.1. Prosjekter fullført i 1978	10
4.2. Ny statistikk satt i gang i 1978	12
4.3. Nye statistiske undersøkelser under arbeid	13
5. Planlegging av nye statistiske undersøkelser	14
6. Forskning, analyse og metodearbeid	15
6.1. Sosiodemografisk analyse	15
6.2. Økonomisk analyse	16
6.3. Metodearbeid	18
7. Publiseringsevne	18
Vedlegg	
1. Byråets samlede kostnader etter statistikkområder 1978	19
2. Byråets personale i arbeid pr. 31. desember 1978	21
3. Statistisk Sentralbyrås organisasjon pr. 1. januar 1979	23

1. ARBEIDSOPPGAVER OG FORUTSETNINGER FOR VIRKSOMHETEN

Hovedoppgavene	<p>Hovedoppgaven for Statistisk Sentralbyrå er å utarbeide offisiell statistikk, og å gjøre denne statistikken så nyttig og lett tilgjengelig som mulig for brukerne. I tilknytning til denne oppgave driver Byrået også forskning og analyse på en del felter der det utarbeides statistikk. Denne virksomheten er nødvendig for å få nærmere kjennskap til kvaliteten av statistikken og få et bedre grunnlag for å vurdere en mest mulig hensiktsmessig utbygging av statistikken.</p>
Et enhetlig statistikk-system	<p>Storparten av den offisielle statistikken i Norge er sentralisert i Byrået, som i sin virksomhet legger stor vekt på å utvikle statistikken som et enhetlig system. Dette innebærer en fordel for dem som skal bruke statistikk fra de ulike områder i sammenheng. Et viktig ledd i dette arbeidet er å gjennomføre ensartede definisjoner og klassifikasjoner i statistikken på ulike områder.</p>
Statistikk-behovene	<p>Samfunnets behov for statistikk vil normalt være betydelig større enn de muligheter Byrået har for å tilfredsstille det. Enda om vi her i landet har et forholdsvis godt utviklet statistikk-system, er det fortsatt mange områder der en mangler statistiske oppgaver av stor betydning for samfunnsplanleggingen. Dessuten fører endringer i samfunnsutviklingen til at det stadig oppstår nye behov for statistikk. På den annen side er det forholdsvis sjelden at en statistikk kan legges ned eller reduseres vesentlig uten at det har store skadevirkninger for statistikk-systemet som helhet.</p>
Prioritering	<p>Virksomheten i Byrået i det enkelte år er derfor innrettet dels på å holde ved like og ajourføre eksisterende statistikk, dels på å forbedre den statistikk som utarbeides og - så langt det er ønskelig og mulig - også å bygge ut statistikken på nye områder. Ved planleggingen av virksomheten må en innenfor de gitte bevilgningsrammer prioritere mellom disse oppgaver. En relativt sterk øking i de bevilgninger som står til disposisjon vil muliggjøre forholdsvis store forbedringer og en betydelig utbygging av statistikken. Svakere øking i bevilgningene vil bety at virksomheten i større grad vil være rettet mot å holde ved like statistikken på etablerte områder, tatt i betraktning at det finner sted en naturlig øking i arbeidsmengden som følge av vekst i tallet på oppgavegivere mv.</p>
Sterk vekst i skjema-inngangen og økte krav til databearbeidingen	<p>En sterk vekst i skjema-massen på flere områder innenfor Byråets statistikker i 1978 førte til økte krav til de ressurser som var nødvendig for å make databearbeidingen på allerede igangværende statistikkprosjekter. Dette gav forholdsvis lite overskudd av arbeidskraft til å sette i gang nye og høyt prioriterte utvidelser av statistikken. De økte krav som databearbeidingen stilte, førte delvis også til flaskehals og en del forsinkelser i statistikken på enkelte områder.</p>
Tidkrevende produksjon	<p>Produksjonsgangen ved de fleste statistiske undersøkelser er som regel tidkrevende. I særlig grad gjelder det for nye undersøkelser og for de store tellinger som blir gjennomført med flere års mellomrom. For å få en rasjonell produksjonsprosess og et hensiktsmessig sluttprodukt, kreves det ofte lang tid fra planlegging blir startet opp til igangsetting kan finne sted. Ved undersøkelser som behandler store datamasser vil ofte også bearbeidingstiden, dvs. tiden fra igangsetting til fullføring, være betydelig. Den virksomhet som utføres i Byrået i det enkelte år, vil være en blanding av disse ulike trinn i produksjonsprosessen. Dels vil det dreie seg om fullføring av statistikkprosjekter igangsatt tidligere, dels en videreføring av prosjekter under arbeid. For noen prosjekter vil det være aktuelt å begynne gjennomføringen og for andre å sette i gang planlegging i et bestemt år.</p>
En sammensatt virksomhet	

Langtidsprogram og budsjett

Byråets virksomhet i det enkelte år er trukket opp gjennom de langtidsprogrammer som blir utarbeidd for fem år framover og revidert årlig. Dette, sammen med de rammer som det årlige budsjett setter, bestemmer omfanget og sammensetningen av den aktivitet som utføres. I det følgende vil det bli gitt en oversikt over virksomheten i 1978. Hovedvekten vil bli lagt på de forbedringer og den utbygging av statistikken som har funnet sted og på en vurdering av de resultater som er oppnådd.

2. ORGANISASJON OG PERSONALE

Tallet på stillinger

På budsjettet for 1978 fikk Byrådet bevilget i alt 15 nye stillinger til sentral prosjektplanlegging, sosiodemografisk forskning, makroøkonomisk modellarbeid, metodeutvikling, statistikk over offentlige finanser, bankstatistikk, lønns- og inntektsstatistikk, skatte- og formuesstatistikk, industristatistikk, statistikk over utenrikshandel, samferdselsstatistikk, statistikk over trafikkulykker, systemarbeid, offsettrykning og dataregistrering. Det ble organisert fast 16 helårsengasjementer for vedlikehold av dataarkivet for påbegynt og avsluttet utdanning. Videre ble det opprettet 7 nye stillinger for å utføre arbeidsoppgaver på EDB for Direktoratet for toll og særavgifter.

Sysselsetting i Kongsvinger

I alt hadde Byrådet i 1978 bevilgning til 605 fast organiserte hovedstillinger til ordinære arbeidsoppgaver. Av disse var 150 stillinger plassert i Kongsvinger. Ved utgangen av 1978 var det ansatt i faste stillinger og ekstraordinære engasjementer i alt 795 funksjonærer, hvorav 540 arbeidet i Oslo og 255 i Kongsvinger.

Omorganisering

Fra 1. januar 1978 ble kontoret for finans- og lønnsstatistikk m.m. (3. kontor) delt i to kontorer: ett kontor for finansstatistikk som omfatter statistikk over statens og kommunenes finanser, kredittmarkedstatistikk og statistikk over fordringer og gjeld overfor utlandet (nytt 3. kontor) og ett kontor for lønns-, inntekts-, skatte- og formuesstatistikk og statistikk over arbeidstid og konflikter (nytt 8. kontor).

Det ble fra 1. juni 1978 opprettet en Informasjonsavdeling som har ansvaret for redaksjon av samlepublikasjoner, markedsføring, sentral opplysnings-tjeneste, bibliotek og saker vedrørende Byråets internasjonale engasjement. Disse funksjonene ble tidligere utført av daværende Informasjonskontor under Fagavdeling og ved Bibliotek og Opplysningskontor under Administrasjonsavdeling.

Vedlagte kart viser Byråets organisasjon pr. 1. januar 1979.

Opplæring

I 1978 deltok 21 funksjonærer i Byråets introduksjonskurs for nye akademikere, 69 funksjonærer i introduksjonskurs for nye kontorassistenter (kurs I) og 42 funksjonærer i de obligatoriske opplæringskurs etter 1 års tjeneste (kurs II). Våren 1978 avsluttet 11 funksjonærer det frivillige kurs for videreutdanning av kontorfullmektiger og kontorassistenter (kurs III), og 9 funksjonærer begynte på det samme kurset som startet høsten 1978. Dessuten avsluttet 10 funksjonærer våren 1978 det frivillige fortsettelseskurs for videreutdanning av kontorfullmektiger og kontorassistenter (kurs IV), og 8 funksjonærer begynte på det samme kurset som startet høsten 1978. Det ble holdt ett kurs i matematisk statistikk med 14 deltakere, ett kurs i praktisk statistikk med

11 deltakere, ett kurs i Byråets standardprogrammer med 17 deltakere, ett kurs i regelverket for Byråets publikasjoner med 17 deltakere, ett kurs i arbeidsledelse og administrasjon med 8 deltakere og ett norskseminar for kontorledere med 19 deltakere.

I alt 69 funksjonærer deltok på forskjellige kurs utenfor Byrådet. Av emner kan nevnes arbeidsmarkedsproblemer, energispørsmål, skattespørsmål, programmering for og bruk av EDB-maskiner, arbeidsmiljølov og personalforvaltning.

3. VIDEREFØRING, FORBEDRING OG UTVIDELSE AV EKSISTERENDE STATISTIKK

Eksisterende statistikk må føres videre

Norsk offisiell statistikk er et omfattende informasjonssystem. Hvert element i statistikksystemet henger ofte sammen med andre element og er således nødvendig for systemet som et hele. Av dette følger at det meste av Byråets ressurser i det enkelte år går med til å holde ved like og videreføre eksisterende statistikk på ulike områder. I dette videreføringsarbeidet søker Byrådet kontinuerlig å få til kvalitetsforbedringer gjennom omlegginger og/eller utvidelser. Like viktige målsettinger er framskynding av resultatene og, i den grad det er mulig, å lette oppgavegiverne i deres arbeid.

Effektivisering

Forbedringene skjer ved en stadig effektivisering av arbeidet på alle trinn i statistikkproduksjonen.

Integrert databehandling

Nytt databehandlingsutstyr gjør det mulig å integrere dataregistrering, kontroll og retting, og erstatte de tidligere punche-, kontroll- og retterutiner. Slikt utstyr blir tatt i bruk etter hvert og har hittil vist seg å ha en betydelig effektivitetsvirkning.

Standard programmer

Byrådet har utviklet standard tabellprogrammer og program for utkjøring av tekstede tabeller direkte på linjeskriver. Disse teksttabellene kan nyttes som offsetoriginaler ved trykning av publikasjoner, slik at en unngår maskinskriving og korrekturlesing.

Systemutvikling

Systemarbeidet tar generelt sikte på å utvikle rasjonelle og effektive systemer og rutiner for bearbeiding av data. For å løse særlig krevende systemproblemer har Byrådet opprettet en Gruppe for analytisk system- og programmeringsarbeid. Gruppen er tillagt særlig ansvar for å løse systemproblemer i forbindelse med forskningsgruppens analyseprosjekter, men skal også arbeide med mer langsiktige og generelle systemproblemer.

Bedret aktualitet

Det lyktes i 1978 å framskynde statistikken på en del områder. Blant annet gjaldt det innenfor kredittmarkedstatistikken, der finansielle sektorbalanser ble stilt opp tidligere enn året før, og for statistikken over fordringer og gjeld overfor utlandet. Også for statistikken over fiskeoppdrett ble det oppnådd bedre aktualitet i 1978.

Enklere oppgaveskjemaer

I 1978 var det gjennomgående få endringer i Byråets oppgaveskjemaer, men på en del områder ble det fortsatt arbeidet med å ta i bruk forenklede skjemaer for små bedrifter. Dette gjaldt bl.a. for mindre bedrifter i forbindelse med den årlige industristatistikken. For utførselsstatistikken ble det i 1978 utarbeidet en ny blankett for tollangivelse ved utførsel av varer. Den nye blankett som vil bli tatt i bruk fra 1979, er et ledd i et samarbeidsprosjekt mellom Byrådet, Tolldirektoratet, Norges Bank og Skattedirektoratet med sikte på å lette kontrollarbeidet

i forbindelse med utførelse og å bedre kvaliteten i grunnlaget for utførelsestatistikken.

Felles dataregistrering med tollvesenet

Arbeidet med å få gjennomført en felles dataregistrering av oppgaver over innførelse og utførelse mellom Byrået og tollvesenet fortsatte i 1978. Fra 1979 vil samarbeidet om dataregistreringen bli ytterligere utvidet. Samarbeidet vil gjøre det mulig å trekke nye opplysninger inn i utenrikshandelsstatistikken.

Utvidet og forbedret personstatistikk

På flere områder ble det gjennomført mindre forbedringer og utvidelser av statistikken. Innenfor personstatistikken gjaldt dette bl.a. befolkningsstatistikken, der en del nye tabeller ble utarbeidet, og statistikken over barnevern, som ble utvidet til å gi mer detaljerte opplysninger om alle meldte barn. Også statistikken over helseinstitusjoner ble utvidet med nye sammenlignbare tabeller for ulike typer av helseinstitusjoner. Innenfor utdanningsstatistikken ble statistikken over yrkesopplæringskurs for voksne gjort mer omfattende og framskyndet. På rettsstatistikken område ble statistikken over forseelser lagt om og forbedret.

Arbeidskraftundersøkelser

I forbindelse med de kvartalsvise arbeidskraftundersøkelser ble det fortsatt arbeidet med å lage forbedrede opplegg for å redusere usikkerheten ved tallene. Det ble ellers laget et opplegg for beregninger over utførte timeverk på grunnlag av tallene.

Tilbakegående nasjonalregnskap etter nytt system

Innenfor den økonomiske statistikken ble omregningen av nasjonalregnskapet til nytt system (SNA) for årene før 1967 avsluttet.

Statens finanser

Det ble videre satt i gang omlegging av statistikken over statens finanser som følge av den nye postgrupperingen i statsregnskapet. Innenfor næringsstatistikken ble produksjonsindeksen for industrien lagt om til ny basis (1975). Dessuten ble arbeidet med den nye engrosprisstatistikken fullført i 1978. En engrosprisindeks på revidert grunnlag og en ny produsentprisindeks ble publisert fra begynnelsen av året.

Ny produksjonsindeks

Ny engros- og produsentprisindeks

Reiselivsstatistikk

Den tidligere publikasjonen Hotell- og pensjonatstatistikk ble i 1978 lagt om til en mer omfattende Reiselivsstatistikk. Den nye publikasjonen gir en oversikt over all tilgjengelig statistikk for denne næringen.

Samordnet varegruppering i industri- og utenrikshandelsstatistikk

Samordningen av varenomenklaturen mellom industristatistikken og utenrikshandelsstatistikken ble på det nærmeste avsluttet i 1978. Arbeidet ventes å få virkninger for publiseringen fra og med statistikkåret 1979.

4. NYE STATISTISKE UNDERSØKELSER

4.1. Prosjekter fullført i 1978

Mulige arbeidssøkere

En undersøkelse om ønsker om arbeid blant personer utenom arbeidsstyrken (mulige arbeidssøkere), basert på de ordinære arbeidskraftundersøkelsene i perioden 1976-78 og en tilleggsundersøkelse i 4. kvartal 1976, ble avsluttet i 1978. Undersøkelsen har gitt grunnlag for et opplegg av en mer regelmessig bearbeiding av disse opplysningene.

Deltidsarbeid

Som tillegg til arbeidskraftundersøkelsen i 1. kvartal 1978 ble det dessuten foretatt en undersøkelse for å kartlegge omfanget av og ønsker om deltidsarbeid og arbeidstidsordninger.

Utførte timeverk i de enkelte næringer	I forbindelse med nasjonalregnskapsarbeidet er det på grunnlag av tilgjengelig sysselsettingsstatistikk utført beregninger over utførte timeverk i de enkelte nasjonalregnskapssektorer for perioden 1962-78.
Deltakelse i voksenopplæring	I samarbeid med Norsk voksenpedagogisk institutt i Trondheim er det gjennomført en intervjuundersøkelse blant deltakere i voksenopplæringstiltak. Undersøkelsen kaster lys over deltakelse i slike opplæringstiltak etter ulike kurstyper, kjønn, alder og annen utdanning.
Befolkningens utdanningsnivå	En publikasjon som belyser befolkningens utdanningsnivå pr. 1. okt. 1975 ble ferdig i løpet av året. Grunnlaget for undersøkelsen er den nye individbaserte utdanningsstatistikken og den siste folketellingen i 1970.
Ny kulturstatistikk	Innenfor kulturstatistikken ble det gitt ut en ny oversiktspublikasjon i 1978 som belyser aktiviteten ved institusjoner innen kulturlivet, produksjon og bruk av kulturgoder, og private og offentlige utgifter til kulturformål.
Miljøstatistikk	En ny og oppdatert utgave av publikasjonen Miljøstatistikk ble utarbeidet i 1978. Dessuten ble det foretatt en oppdatering og supplering av opplysningene i det såkalte referansearkivet for miljø- og forurensningsdata som Byrået har utført som oppdrag for Miljøverndepartementet.
Statistiske fylkeshefter	De siste 14 statistiske fylkesheftene i 1977-serien ble sendt ut i 1978 etter en del forsinkelser. Dette er den andre serien med slike hefter Byrået utgir.
Historisk jaktstatistikk	En historisk oversikt over offentlig jaktstatistikk i Norge ble utgitt i 1978. Publikasjonen omfatter perioden 1846-1977.
Lønnsomheten i dagligvarehandelen	Innenfor næringsstatistikken ble det i årets løp foretatt en regnskapsundersøkelse over lønnsomheten i dagligvarehandelen etter oppdrag for Handelsdepartementet.
Boliger, kostnadsstruktur og byggekostnadsindekser	På området strukturundersøkelser i bygge- og anleggsvirksomheten ble det i 1978 fullført en undersøkelse for bruk av materialer, arbeidskraft og utstyr til frittliggende eneboliger. Materialet blir utnyttet sammen med innhenting av prisoppgaver for beregning av byggekostnadsindekser for eneboliger, småhus og boligblokker fra begynnelsen av 1979.
Flyttekjedeundersøkelse i Oslo	Gjennom Byråets intervjuorganisasjon ble det gjennomført flere undersøkelser som betalte oppdrag i 1978. Dette gjaldt bl.a. en flyttekjedeundersøkelse i Oslo-området for å kartlegge ringvirkninger av innflyttinger i nybygde boliger. Undersøkelsen ble utført i samarbeid med Norsk institutt for by- og regionforskning.
Flyttemotivundersøkelse for Bergen	En undersøkelse av inn- og utflytting til/fra Bergen ble utført på oppdrag fra Bergen kommune og Institutt for sosiologi ved Universitetet i Bergen.
Lytter- og seerundersøkelse	For Norsk rikskringkasting ble det gjennomført en lytter- og seerundersøkelse blant barn, og for Statens tobakkskaderåd en undersøkelse om røykevaner.
Røykevaner	
U-hjelp	En undersøkelse om holdninger til norsk u-hjelp - som oppdrag for NORAD - ble avsluttet i 1978.

4.2. Ny statistikk satt i gang i 1978

Ressursregnskap	Av de større prosjekter som ble satt i gang i 1978, var arbeidet med å legge opp et ressursregnskap for de tre ressurstyper areal, energi og fisk. Arbeidet foregår i nært samarbeid med Miljøverndepartementet som også bidrar til finansieringen av prosjektet.
Statistikk over ferskvannsfisket	I 1978 ble det satt i gang arbeid med å hente inn opplysninger om ferskvannsfisket fra et utvalg av personer som løste fisketrygdsavgiftskort. Formålet er dels å kaste lys over omfanget av innenlandsfisket, dels å vurdere kvaliteten av den eksisterende statistikken over lakse- og sjøaufisket.
Finansierings-selskaper	Innenfor kredittmarkedstatistikken ble det satt i gang en ny statistikk for private finansieringsselskaper som også dekker leasingsselskaper. Den nye statistikken er tilpasset systemet for den utvidede bankstatistikken.
Utenlandske eierinteresser i norske aksjeselskaper	I 1978 ble det satt i gang arbeid med å lage statistikk basert på registeret over aksjeselskaper med utenlandske eierinteresser sammenkoplet med opplysninger fra Byråets bedrifts- og foretaksregister.
Utenlandsk innflytelse i norsk varehandel	På grunnlag av det samme register ble det som oppdrag fra Norsk Produktivitetsinstitutt, satt i gang arbeid med en undersøkelse om utenlandsk innflytelse i norsk varehandel.
Drivstofforbruk for fiske- og handelsfartøyer	Som et ledd i arbeidet med å lage et ressursregnskap for energi, ble det satt i gang undersøkelser over drivstofforbruk for et utvalg av fiskefartøyer og handelsfartøyer.
Energibruk i tjenesteyting	Etter oppdrag fra Olje- og energidepartementet er det satt i gang en undersøkelse av energibruken i de tjenesteytende næringer.
Verdioppgaver for gass-eksport	Innenfor utenrikshandelsstatistikken ble det utarbeidet et opplegg for å få med beregnet verdi av gasssekporten i den løpende statistikken fra og med 1979.
Oljevirkosomhet	For oljevirkosomheten på den norske kontinentalsokkel ble det gitt ut en oversiktspublikasjon som belyser virksomheten fram til 1977.
Energistatistikk	En samlepublikasjon "Energistatistikk 1970-77" ble utgitt i året som gikk.
Leie- og egen-transport på kysten	Innenfor samferdselsstatistikken ble en publikasjon med resultater fra tellingen over leie- og egentransport på kysten i 1975 avsluttet.
Lastebiltelling	En lastebiltelling ble gjennomført i 1978 og resultatene fra tellingen ventes å foreligge høsten 1979.
Skipsfarten mellom Norge og utlandet	Statistikken over skipsfarten mellom Norge og utlandet for 1977 ble bearbeidet og publisert i 1978. Denne statistikken har ikke vært utarbeidet siden 1972.
Statistikk over lavinntektsgrupper	På området inntektsundersøkelser ble arbeidet med en publikasjon med statistikk over lavinntektsgrupper, basert på inntektsundersøkelsen 1973, avsluttet.
Indirekte personal-kostnader	En undersøkelse over bedriftenes indirekte personal-kostnader for 1977 ble avsluttet. Statistikken omfatter bedrifter i varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet og gir en oversikt over bedriftenes obligatoriske og frivillige utgifter til arbeidskraft i tillegg til lønn.
Årlige forbruksundersøkelser	En publikasjon med resultater fra de årlige forbruksundersøkelsene 1974-76 ble utarbeidet i manuskript og vil komme ut i 1979.
Husleieundersøkelser	Det ble i 1978 gjennomført en husleieundersøkelse som omfatter 4 900 husholdninger, derav 1 800 med leid bolig.

Ny årlig nasjonalregnskapspublikasjon	En tabellpublikasjon med nasjonalregnskapstall for perioden 1967-77 ble gitt ut etter at en i flere år, som følge av omleggingen av nasjonalregnskapet, har manglet en slik publikasjon.
Multinasjonale selskaper i Norden	Som betalt oppdrag for Nordisk Ministerråd ble det samlet inn data til den norske delen av undersøkelsen om multinasjonale selskapers rolle i de nordiske land. Datamaterialet ble overlevert oppdragsgiver våren 1978.
Bygge- og anleggsvirksomhet-oversikt	For å bedre oversikten over bygge- og anleggsnæringen, ble det i 1978 satt i gang arbeid med å lage en statistisk samlepublikasjon for næringen.
Arealbruk i tettsteder	Som ledd i arbeidet med å lage ressursregnskap er det satt i gang en undersøkelse over arealbruk i tettsteder for 1955, 1965 og 1975.
Sosial omsorg og frivillig hjelpearbeid	I 1978 ble det satt i gang oppgaveinnhenting om sosiale tjenester utført av institusjoner i sosial omsorg og frivillig hjelpearbeid. Statistikken vil gi opplysninger om institusjonene, mottakerne av tjenestene og om de tilsatte.
Statistiske fylkeshefter 1980	Arbeidet med den neste utgave av de statistiske fylkeshefter (for 1980) ble startet opp. En tar sikte på å oppnå bedre aktualitet i den nye utgaven av fylkesheftene.
<u>4.3. Nye statistiske undersøkelser under arbeid</u>	
Driftsforhold og energibruk i jordbruket	Spesialundersøkelsene for jordbruket omfattet i 1978 opplysninger om driftsforhold og jordbruksnæringens energibruk. Opplysningene om energibruk skal inngå i arbeidet med ressursregnskapet.
Driftsveglengder i jordbruket	I skogbruket var det en spesiell undersøkelse om driftsveglengder under arbeid. Formålet med undersøkelsen var å kaste lys over tømmertransporten både når det gjelder omfang og transportutstyr som nyttes.
Fiskeristatistikken	Fiskeristatistikken som hittil er blitt utarbeidet av Fiskeridirektoratet, er fra og med årgangen 1977 overført til Byrået. Publikasjonen som var under arbeid ved årsskiftet, bygger på en databank for fiskerinæringen og vil gi en samlet statistisk oversikt over denne næringen.
Strukturundersøkelser for bygg og anlegg	I løpet av året ble det fortsatt arbeidet med å utvide strukturundersøkelsene for bygge- og anleggsvirksomheten til nye typer bygg og anlegg. Undersøkelsene tar sikte på å kartlegge forbruket av materialer, utstyr og arbeidskraft for de ulike typer bygg.
Miljøstatistikk	Innenfor miljøstatistikken pågikk det arbeid med å utnytte administrative datasystemer til å lage statistikk over forurensende industrianlegg, kommunale avløpssystemer og registrerte bilvrak under den nye vrakpantordningen.
Ny kretsinndeling	Arbeidet med å lage en ny inndeling av kommunene i grunnkretser pågikk. I løpet av året ble forslag til en slik inndeling sendt ut til kommunene og arbeidet ble avsluttet for i alt 150 kommuner.
Inntekts- og formuesundersøkelsen 1976	Bearbeidingen av inntekts- og formuesundersøkelsen 1976 ble ført videre og resultatene ventes å foreligge i 1979.
Fruktbarhetsundersøkelse	Fruktbarhetsundersøkelsen som ble gjennomført i 1977 var under bearbeiding og en tabellpublikasjon med resultater vil bli ferdig i 1979.
Diverse intervjuundersøkelser	Ved underavdelingen for intervjuundersøkelser ble det ellers arbeidet med å avslutte flere større undersøkelser. Det gjaldt bl.a. ferieundersøkelsen 1978, en undersøkelse over lønns- og personalpolitikken i staten, en undersøkelse om bruk av folkebibliotek og en barnehageundersøkelse for Oslo kommune.

5. PLANLEGGING AV NYE STATISTISKE UNDERSØKELSER

Landbruks- telling 1979	De to største planleggingsoppgaver som det ble arbeidet med i Byrået i 1978 gjaldt den forestående landbrukstellingen i 1979 og folketellingen i 1980. For landbrukstellingen var arbeidet særlig konsentrert om fastleggingen av de oppgaveskjemaer som skal nyttes i tellingen, og opplegget for tellingsarbeidet lokalt i samarbeid med representanter for herredsaagronomene og herredsskogmestrene. En prøvetelling ble gjennomført pr. 20. juni 1978 i alle landets kommuner.
Folke- og boligtel- ling 1980	Også for Folke- og boligtellingen 1980 ble det utført planleggingsarbeid bl.a. i forbindelse med fastlegging av tellingskjemaene. Det ble videre arbeidet med planleggingen av de interne rutiner for bearbeiding og teknisk utstyr som skal nyttes ved tellingen. En prøvetelling ble gjennomført 1. okt. 1978 og arbeidet med å vurdere resultatene av prøvetellingen pågår.
Ny arbeids- taker- statistikk	Arbeidet med planlegging av en ny arbeidstakerstatistikk på grunnlag av meldingssystemet i forbindelse med den nye sykelønnsordningen pågikk i hele 1978. Framdriften av statistikken fra det nye systemet er forsinket fordi etableringen av arbeidstaker/arbeidsgiverregisteret ikke var fullført da sykelønnsordningen trådte i kraft.
Helsepersonell. Planer for utvidet helse- statistikk	Innenfor personstatistikken ble det ellers planlagt en publikasjon over helsepersonell fra det nye helsepersonellregister som er under etablering i Helsedirektoratet. Byrået har dessuten utført planleggingsarbeid i forbindelse med en utvidet helsestatistikk basert på nye administrative datasystemer som er under etablering (Det økonomiske medisinske informasjonssystem - ØMI - helseinstitusjonsregisteret i Helsedirektoratet og databasen for personulykker til sjøs i Sjøfartsdirektoratet).
Søkere til utdanning. Bedriftsin- tern voksen- opplæring	Innenfor utdanningsstatistikken ble det arbeidet med planer om å bygge ut den individbaserte statistikken over elever med en statistikk over søkere til utdanningsinstitusjoner. Det ble videre påbegynt planlegging av en statistikk over bedriftsintern voksenopplæring.
Trygde- statistikk	I samarbeid med Rikstrygdeverket ble det utført en konkret planlegging av en publikasjon på feltet trygdestatistikk for uføre.
Sosialhjelp og barnevern	For øvrig ble det innenfor sosialstatistikken planlagt en større omlegging både av barnevern- og sosialhjelpstatistikken. Det er meningen at disse statistikker etter omleggingen skal kunne gi en bedre beskrivelse av sosialkontorenes samlede virksomhet. Også en intervjuundersøkelse om ofre for vold ble planlagt i 1978.
Generell levetids- undersøkelse	En større intervjuundersøkelse om befolkningens levetid ble planlagt i 1978. Undersøkelsen som ventelig vil bli gjennomført i 1979 vil konsentrere seg om økonomiske forhold, arbeidsforhold, helse- og boforhold, familieforhold og sosiale nettverk.
Utvalgstillinger i jordbruk	Innenfor næringsstatistikken ble det for jordbruket arbeidet med et opplegg for de årlige utvalgstillingene for perioden 1980-89. Det ble dessuten planlagt en ny og utvidet statistikk over omsetningen av fast eiendom basert på de nye registrene over grunneiendommer, adresser og bygninger (GAB) som vil bli etablert. Også utnyttningen av registrene over stønadsordninger i landbruket for produksjon av statistikk ble det arbeidet med.
Omsetning av eiendommer	
Stønader i landbruket	
Ny statistikk i tjeneste- næringer	Innenfor de tjenesteytende næringer ble det planlagt ny statistikk for bilverksteder, arkitekter og rådgivende ingeniører.

Husholdningenes energibruk	Etter oppdrag fra Olje- og energidepartementet ble det planlagt en undersøkelse på intervjubasis over energibruk i private husholdninger.
Innkjøp og omsetning i engroshandel	For engroshandel er det planlagt en ny undersøkelse over innkjøp og omsetning som vil bli gjennomført i 1979.
Samferdselsstatistikk	En undersøkelse over godstransport på kysten - leie- og egentransport - og en telling for eie og bruk av personbil ble planlagt og ventes gjennomført i 1980.
Statistikk over kommunenes regnskaper og budsjetter	Fra en rekke sentrale statistikkbrukere er det framkommet sterke ønskemål om framskynding, kvalitetsforbedring og utbygging av statistikken over kommunenes regnskaper og budsjetter. Et forberedende arbeid med sikte på å imøtekomme disse ønsker er satt i gang.
Obligasjonsregister	Planleggingsarbeidet med sikte på å få etablert et register over norske ihendehaverobligasjonslån ble utført i samarbeid med Bankinspeksjonen og Norges Bank. Formålet med registeret skal bl.a. være å forenkle arbeidet med den løpende statistikken og dessuten å skaffe grunnlag for utvidet statistikk på dette felt.
Kvartalsvis nasjonalregnskap	Innenfor nasjonalregnskapet er det gjort en del forberedende arbeid med sikte på å få i gang igjen utarbeiding av et kvartalsvis nasjonalregnskap.
Inntekts- og kapitalregnskap	Noe planleggingsarbeid er utført for å få utvidet nasjonalregnskapet med et integrert inntekts- og kapitalregnskap.

6. FORSKNING, ANALYSE OG METODEARBEID

6.1. Sosiodemografisk analyse

Befolkningsframskrivninger	Arbeidet med å forbedre og utbygge modellene for befolkningsframskrivninger ble ført videre. Det er innledet et samarbeid med utbyggingsavdelingene i fylkene for å trekke økonomiske og utbyggingspolitiske faktorer inn i framskrivingene sammen med de rene demografiske faktorer. Planleggingsarbeidet i forbindelse med neste framskriving, som skal gjøres i 1979, ble startet opp. Det arbeides nå med en publikasjon som vil gi en nærmere analyse av den befolkningsutviklingen en kan vente fram mot år 2000.
Folkemengdens bevegelse de seinere år	En analyse av folkemengdens bevegelse i de seinere år ble fullført.
Arbeidskraftmodeller	Arbeidet med å forbedre og utbygge modellene for arbeidskraftframskrivninger fortsatte. En har særlig konsentrert innsatsen om studier av yrkesdeltaking og valg av arbeidstid og tar ellers sikte på å trekke utdanningsforhold inn i modellen. Våren 1978 ble det utarbeidet en revidert framskriving over tallet på personer i arbeidsstyrken fram til år 2000.
Framskrivning av tilgang på arbeidskraft	En samlet analyse av kvinners yrkesdeltaking ble på det nærmeste gjort ferdig i manuskript i 1978.
Kvinnens yrkesdeltaking	Det ble arbeidet videre med prosjektet "Holdninger og atferd på arbeidsmarkedet" og en samlerapport vil bli publisert i 1979.
Holdninger og atferd på arbeidsmarkedet	En beskrivelse av utviklingen i sysselsettingen 1970-77 var under arbeid. Dette er en oppfølging av en tilsvarende undersøkelse for 1975 som knytter forbindelse med sysselsettingsoppgaver fra Folketellingen 1970.
Yrke og arbeid	

Bosetting og flyttinger	Arbeidet med å studere flyttinger mellom kommuner ble videreført. Det ble startet arbeid med en ny regional økonomisk-demografisk modell for å få bedre grunnlag for framskrivinger av flyttinger. En avsluttende publikasjon med analyser fra flyttemotivundersøkelsen ble utgitt. Dessuten ble en analyse av inn- og utvandring for perioden 1958-75 gjort ferdig. Planlegging av et analyseprosjekt om sammenhengene mellom flyttinger og inntekt og utdanning ble startet opp.
Inn- og utvandring	
Flyttinger - inntekt/utdanning	
Demografiske analyser	En analysepublikasjon om utviklingen i giftermåls- og dødelighetsmønsteret fra 1910-76 ble utgitt. Videre analyse av dette datamaterialet vil fortsette.
Fruktbarhet i Norge og andre land	Arbeidet med en analyse av fruktbarhetsutviklingen i Norge sammenholdt med utviklingen i andre land er påbegynt.
Analyse av fruktbarhetsundersøkelsen	Et analyseprosjekt om fruktbarhet basert på data fra den gjennomførte fruktbarhetsundersøkelsen er planlagt for gjennomføring i perioden 1979-81. Prosjektet ventes delvis finansiert gjennom Norges almenvitenskapelige forskningsråd, delvis av Byrået.
Yrke og dødelighet	Prosjektet yrke og dødelighet, som ble foreløpig avsluttet i 1976, ble fulgt opp med fortsatte analyser basert på mer pålitelige data som beskriver sammenhengen mellom yrke og dødsrisiko.
Sosialt utsyn 1977	Den andre utgaven av Sosialt utsyn (1977) ble sendt ut. Etterspørselen etter denne publikasjonen, som gir en sammenfattende beskrivelse av flere sider ved leveforholdene i befolkningen, har vært stor.
Levekår for lavinntektsgrupper	Det ble arbeidet videre på analysen av levekårene for husholdninger med lave inntekter. En samlet publikasjon er planlagt i 1979.
Forbruksanalyser	På området forbruksanalyser har det vært arbeidet med flere prosjekter. Det gjelder bl.a. bokostnader, reise- og transportkostnader, økonomiske ressurser for lavinntektsgrupper og enkelte prosjekter av mer metodemessig karakter.
Ferjeanalyser	I tilknytning til ferieundersøkelsene har det vært i gang arbeid med analyser over valg av ferieformer og kort- og helgedagsturer. Reiselivsdirektoratet har gitt finansiell støtte til arbeidet.
Utdanning og sosial bakgrunn	På området utdanning arbeides det med en analyse av sammenhengen mellom utdanningsvalg og sosial bakgrunn.
Utdanningsmodeller	Det er arbeidet videre med å utvikle Byråets utdanningsmodell bl.a. med sikte på spesifikasjoner etter alder og med mer detaljert gruppering etter utdanningenes art. Utdanningsmodellen blir bygd inn i de modeller som utvikles for å lage framskrivinger av tilgangen på arbeidskraft.
Klienter i sosialomsorg	Innenfor feltet sosiale forhold ble det arbeidet med flere analyseprosjekter. Bl.a. gjaldt dette klienter ved sosialkontorene og klienter i aldershjem og innenfor alkoholistomsorgen. Også en spesialundersøkelse om personer siktet for forbrytelser var under arbeid. Flere av disse prosjekter vil bli fullført i 1979.

6.2. Økonomisk analyse

Utviklingen i jordbruket	I 1978 ble det startet opp arbeid med en analysepublikasjon for skogbruket. Publikasjonen tar for seg tida etter siste verdenskrig og fram til i dag. Det er meningen å gi en oversikt over hele skogbruksnæringen, men med hovedvekt på sentrale områder som tilvekst, avvirkning, arbeidskraft mv.
--------------------------	--

Lønnsomhet
i dagligvare-
handel

Det er arbeidet med en analyse på grunnlag av det materiale Byrået samlet inn etter oppdrag fra Handelsdepartementet for å belyse lønnsomhetsforholdene i dagligvarehandelen. Manuskript til en analysepublikasjon vil foreligge i løpet av 1. kvartal 1979.

Konjunktur-
analyse

Økonomisk utsyn over året 1978 fikk om lag samme omfang og tilsvarende innhold som året før. Det ble i løpet av året utarbeidet seks fullstendige og fem mer kortfattede konjunkturoversikter. Publikasjonen "Konjunkturbølger fra utlandet i norsk økonomi" ble gjort trykkeklar mot slutten av 1978.

Skatte-
forskning

Som vanlig har en stor del av Skatteforskningsgruppens ressurser vært nytt til beregnings- og utredningsarbeid, først og fremst for Finansdepartementet i samband med departementets budsjettarbeid og for de politiske grupper i Stortinget. Byråets analysemodeller for personskattlegging var i regelmessig bruk i dette arbeidet. I likhet med tidligere år ble det utgitt "Aktuelle skattetail" i serien Artikler. Videre ble oversiktspublikasjonen "Direkte skatter og stønader, historisk oversikt over satser m.v., årene fram til 1978" utgitt i samme serie. En beregningsmodell for foretaksskattleggingen ble fullført i 1978. Videre ble det utført arbeid med sikte på dels å forbedre, dels utvide modellene for personskattleggingen.

MODIS IV

Det ble i 1978 utført 47 fulle beregningsomganger på analysemodellen MODIS IV, de aller fleste for Finansdepartementet. I 1978 ble det innarbeidet nye innteksdefinisjoner og en ny makro-konsumfunksjon i modellen. Et nytt sett av virkningstabeller ble laget og resultater fra disse vil bli publisert i løpet av våren 1979.

MSG-3

Bruken av MSG-modellen i Finansdepartementets arbeid med langsiktige analyser hadde omtrent samme omfang som tidligere år. Arbeidet med å effektivisere løsningsmetoden og forbedre behandlingen av importen ble ført videre. Det er laget en regionalisert versjon av MSG med datamessig forankring i det fylkesfordelte nasjonalregnskapet for 1973.

Kvartals-
modell for
norsk økonomi

Arbeidet med å forsøke å utvikle en aggregert kvartalsmodell for den norske økonomien ble ført videre. Tallfestingen av modellen er imidlertid blitt forsinket som følge av en utsettelse av arbeidet med kvartalsvise nasjonalregnskapsberegninger.

Energimodeller
og energi-
studier

Arbeidet med å utvikle et makroøkonomisk modellverktøy for energistudier ble startet opp for alvor i 1978. Prosjektarbeidet - som skjer i samarbeid med Sosialøkonomisk institutt - har tatt utgangspunkt i MSG-3 og sikter mot en bedre representasjon av de relasjoner som beskriver produksjon og forbruk av energi. Modellen vil i første omgang kunne nyttes til å forbedre prognosegrunnlaget for elektrisitetssektoren. I 1978 er det utført en litteraturstudie over temaet etterspørselen etter energi som er publisert i serien Artikler. Etter oppdrag fra NVE er det i 1978 arbeidet med industriens energibruk. Med utgangspunkt i industristatistikkens datamateriale vil det bli estimert etterspørselsfunksjoner. Arbeidet strekker seg ut i 1979.

Konsument-
atferd

Studier av husholdningenes konsumatferd ble ført videre. I 1978 ble det blant annet satt i gang et prosjekt med økonometrisk analyse av løpende forbruksundersøkelser.

Utenriks-
økonomi

Virksomheten på feltet utenriksøkonomi er økt i 1978; blant annet er det påbegynt arbeid med å utvikle modeller for eksportvolum og eksport- og importpriser. Det ble som vanlig ytt bistand til Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene.

6.3. Metodearbeid

Metodearbeid er en investering i bedre kvalitet og effektivitet

Metodearbeidet i Byrået tar særlig sikte på å forbedre metodene for innhenting av oppgaver, estimering, bearbeiding og analyse av statistikk. Bruk av ressurser innen dette området er en investering som på sikt kan gi vesentlige bidrag til både kvalitets- og effektivitetsforbedring. Metodearbeidet foregår dels i tilknytning til planleggingen og gjennomføringen av de enkelte statistikk- og analyseprosjekter, dels i egen metodegruppe tilknyttet Underavdelingen for intervjuundersøkelser. I 1978 har det særlig vært arbeidet med metoder for analyse av data, og resultatene av dette arbeidet er blitt anvendt i flere analyser som er gjennomført. En betydelig del av arbeidet har bestått i å spre kjennskapen til de analysemetoder som er utviklet.

Mer effektiv analyse av data

Postinnsamling av data

I forbindelse med Folke- og bolig tellingen 1980 er det planlagt flere prosjekter med sikte på å vurdere effektene av å samle inn data pr. post i stedet for ved bruk av tellere.

Folke- og bolig telling 1980

Det er videre arbeidet med opplegg for og en analyse av resultatene av en prøveundersøkelse for Folke- og bolig tellingen 1980. Planer er dessuten under utarbeiding for å gjennomføre en kvalitetskontrollundersøkelse ved den kommende tellingen i 1980.

7. PUBLISERINGSVIRKSOMHET

Tallet på publikasjoner

Byrået sendte i 1978 ut 100 publikasjoner i serien Norges offisielle statistikk, 6 publikasjoner i serien Statistiske analyser, 3 publikasjoner i serien Samfunnsøkonomiske studier og 13 publikasjoner i serien Artikler fra Statistisk Sentralbyrå. Dessuten ble det sendt ut 3 rapporter med resultater fra undersøkelser utført ved Byråets Underavdeling for intervjuundersøkelser.

Spesielle meldinger

I tillegg til Statistisk månedshefte, Månedshefte over utenrikshandelen og Kvartalshefte for private og offentlige banker ble det offentliggjort 11 hefter i serien Konjunkturtendensene, 638 meldinger i Statistisk ukehefte, 460 pressemeldinger i serien Aktuell statistikk og 1 575 meldinger i Nye distriktstall.

Periodiske publikasjoner

Utgivelsen av 2. utgave av Statistiske fylkeshefter ble avsluttet i 1978, og det ble sendt ut en ny utgave av Sosialt utsyn. Byrået har flere ganger tidligere utgitt publikasjoner med historiske tallserier for alle statistikkområder, og i 1978 kom en ny utgave med tittelen Historisk statistikk 1978.

Byråets samlede kostnader etter statistikkområder 1978

	1 000 kr	Prosent
Jordbruk, skogbruk, fiske	3 162	3,3
Bergverk, industri, byggevirksomhet	7 621	8,0
Annen næringsstatistikk	4 141	4,3
Utenrikshandel	10 489	11,0
Nasjonalregnskap	3 414	3,6
Annen økonomisk statistikk	9 373	9,8
Økonomisk forskning	6 553	6,9
ØKONOMISK STATISTIKK OG ANALYSE I ALT	44 753	46,9
Befolkning og helse	7 104	7,5
Arbeidsmarked	2 684	2,8
Undervisning	3 271	3,4
Sosiale forhold, rettsforhold, valg	2 682	2,8
Inntekt og formue	3 066	3,2
Førbbruk og sparing	2 298	2,4
Levekårs- og fritidsundersøkelser	1 030	1,1
Personmodeller	2 489	2,6
PERSONSTATISTIKK OG ANALYSE I ALT	24 624	25,8
Personregister, husregister	7 784	8,1
Bedrifts- og foretaksregister	6 539	6,9
REGISTERARBEID I ALT	14 323	15,0
Oversiktsstatistikk ¹⁾ , andre aktiviteter mv.	11 724	12,3
KOSTNADER I ALT	95 424	100,0

1) Statistisk årbok, Statistisk månedshefte, Statistiske fylkeshefter, Nye distriktstall, Sosialt utsyn, Miljøstatistikk mv.

Byråets personale i arbeid pr. 31. desember 1978¹⁾

	I fast organiserte stillinger	Midlertidig tilsatt ved telling mv.	I alt
DIREKTØRER	8	-	8
FAGAVDELING			
1. Befolkningsstatistikk	19	2	21
2. Landbruksstatistikk	21	-	21
3. Finansstatistikk	16	2	18
4. Statistikk over utenrikshandel, samferdsels- statistikk	36	3	39
5. Industristatistikk, statistikk over indre handel, prisindekser m.m.	60	3	63
6. Arbeidsmarked- og regionalstatistikk	15	5	20
7. Utdannings- og kulturstatistikk	26	1	27
8. Statistikk over lønn, inntekt, skatt, formue og arbeidstid	15	5	20
Folketelling	-	7	7
Landbrukstelling	-	5	5
Underavdeling for intervjuundersøkelser			
Gruppe for metoder	4	2	6
Gruppe for planlegging og analyse	2	8	10
Intervjukontor	18	5	23
Fagavdeling i alt	232	48	280
FORSKNINGS-AVDELING			
Økonomisk analysegruppe	21	8	29
10. kontor, Nasjonalregnskapskontor	18	2	20
Forskningsavdeling i alt	39	10	49
SOSIODEMOGRAFISK FORSKNINGSGRUPPE	11	2	13
PRODUKSJONS-AVDELING			
Registerkontor	48	3	51
Systemkontor	38	13	51
Kontor for manuell databearbeiding	141	33	174
Driftskontor	31	3	34
Tekstbehandlingskontor	26	-	26
Trykningskontor	19	-	19
Produksjonsavdeling i alt	303	52	355
GRUPPE FOR PLANLEGGING	5	1	6
GRUPPE FOR RESSURSREGNSKAP	-	9	9
INFORMASJONS-AVDELINGEN	16	2	18
ADMINISTRASJONS-AVDELINGEN	40	7	47
B Y R Å E T I A L T	654	131	785

1) På grunn av deltidsarbeid er personaltallet større enn tallet på stillinger.

STATISTISK SENTRALBYRÅS ORGANISASJON PR. 1. JANUAR 1979

Petter Jakob Bjørve
 Petter Jakob Bjørve

